

ברבעון האחרון של שנת 2024 נרשמה עלייה של 19.7% בנטילת תרופות נגד חרדה, ביחס לרבעון זה בשנה שעברה, עם פרוץ המלחמה. עלייה של כ-5% נרשמה בצריכת תרופות בכלל. כך נחשף היום (רביעי) בוועדת הבריאות. ממלא מקום יו"ר הוועדה, ח"כ ירון לוי (יש עתיד) הדגיש כי עוד לפני המלחמה, פורסם הנתון החריג שכ-7.5% מהאזרחים צורכים כדורים נגד דיכאון וחרדה. לדבריו, "כטיפול, זה יכול להיות הדבר הנכון ביותר לכל המטופלים, על אף תופעות הלוואי של חלק מהכדורים. אך חובה עלינו ללמוד את הנושא ולשמוע את עמדתם של גורמי המקצוע, מאופן חלוקת המרשמים על השלכותיהם, ההכשרה הרפואית הנדרשת להנפקת התרופה, המסלול הנדרש לקבלת כדורים מסוג זה, ההגדרות והדרגות של הכדורים השונים, ההליך בבתי המרקחת, תופעות הלוואי של אותם טיפולים תרופתיים על ידי רופאי משפחה, כהתמכרויות, בעיות גמילה ומינונים וצריכת יתר."

לדברי ד"ר גלעד בודנהיימר, ראש האגף לבריאות הנפש במשרד הבריאות, צריכת התרופות היא נתון מדויק המשקף היטב את מצב הציבור. לרופאים הרושמים תרופות כאלו, יש שיקול מקצועי רפואי, מתי להסתפק בטיפול נפשי ומתי להזדקק גם לטיפול תרופתי. צריכת תרופות נוגדות חרדה אכן מצריכות זהירות כי הן מועדות להתמכרות. הוא ציין כי כ-5% מהאוכלוסייה צורכים כיום תרופה כלשהי בתחום בריאות הנפש, כאשר בתחילת המלחמה נרשמה עלייה חדה. דווקא אצל ילדים ונוער נרשמה ירידה בצריכת תרופות כאלו בתחילת המלחמה, ואח"כ היא חזרה לרמתה השנתית ואף עלתה. עם פרוץ המלחמה נרשמה עלייה של כ-8.8% מהאוכלוסייה בממוצע בנטילת תרופות נוגדות דיכאון. לפני המלחמה נרשמה ירידה בצריכת תרופות נוגדות חרדה, בשיעור של 13.3% באוכלוסייה, ועם פרוץ המלחמה נרשמה עלייה בצריכת תרופות אלו של 3.3%, וברבעון האחרון נרשמה עלייה של 19.7%, ביחס לרבעון זה בשנה שעברה. הוא הביע דאגה מהעלייה בנטילת תרופות אלו, וסיפר על הכשרות תקופתיות בתחום בריאות הנפש לרופאי המשפחה.

ד"ר אהוד רוזיצקי, פסיכיאטר ראשי במחוז ירושלים של "כללית", הוסיף אף-הוא את העלייה בשנים האחרונות בצריכת תרופות כאלו, הנגרמת גם מגידול באוכלוסייה ומעליית המודעות, ועלייה חדה נרשמה עם פרוץ המלחמה – אך לאחר מספר חודשים, נרשמה התייצבות והתמתנות בצריכה. לדבריו, הנפקת מרשם לתרופה כזו מצריכה פגישה עם רופא, וגם בתרופות מתמשכות תהיה פגישה תקופתית וביקורת על השיקול בנטילת התרופה. הוא הודה כי זמן ההמתנה לטיפול במרפאות בריאות הנפש, הוא כחצי שנה.

ד"ר יונתן פרידמן, פסיכיאטר מהמרכז הישראלי להתמכרויות, קרא לבדיקת הצריכה, שכן התרופות הניטלות ע"י המטופל - זולגות גם לבני משפחתו. לדבריו, לפי מדגם של כ-2,500 איש שסובלים מטראומה על שימוש מסוכן בתרופות פסיכיאטריות, ולפיו 53% מהם הגדילו את הצריכה שלהם.

ד"ר טלי שמואלי, מנהלת מחלקת בריאות הנפש ב"מכבי", ציינה כי לפי סקר שערכו, 43% מהציבור חוו החמרה במחלה הכרונית שלהם – לעומת 34% שציינו זאת לפני המלחמה. בנוסף, נרשמה עלייה של 50% בצריכת אלכוהול, וכן עלייה בעישון או בחזרה לעישון. היא הודתה במצוקת כוח-אדם פסיכיאטרי במחוז הדרום, למרות עיבוי שנערך בחודשים האחרונים, וההמתנה לטיפול נפשי עלולה להגיע אף לשנה.